

trùm lấy ta. Như có hai tay lực sĩ nắm chặt một tên yếu ớt nướng y trên đồng lửa than đang cháy đỏ cho đến lúc hoàn toàn thiêu rụi, lửa thiêu đốt thân ta lúc ngừng thở cũng nóng dường thế ấy. Tuy nhiên, ta vẫn kiên trì tinh tấn. Những cảm giác đau đớn ấy không chế ngự được tâm ta.

Lúc ấy có những vị Trời thấy Như Lai vậy thì nói với nhau: Đạo Sĩ Gotama đã chết! Vài vị khác ghi nhận: Đạo Sĩ Gotama chưa chết hẳn, nhưng đang chết dần! Trong lúc ấy cũng có vị nói: Đạo Sĩ Gotama chưa chết hẳn cũng không phải đang chết dần. Ngài là một vị A La Hán. Đây là lối sống của một vị A La Hán."

Rồi Như Lai nghĩ: hay ta thử hành pháp tuyệt thực!

Lúc ấy có những vị Trời đến gần Như Lai và nói: "Bạch Ngài, xin Ngài chớ nên hành pháp tuyệt thực. Nếu Ngài tuyệt đối không dùng vật thực nữa thì chúng tôi sẽ rớt trên thân Ngài những chất bổ của cảnh Trời để cho nó thấm vào lỗ chân lông và nuôi sống Ngài.

Và Như Lai nghĩ: nếu ta hành pháp tuyệt thực mà các vị Trời lại rớt chất bổ của cảnh Trời để nuôi sống thân này thì quả là một điều gian dối, nên ta từ chối rằng: "Điều ấy không cần thiết."

Lúc ấy Như Lai suy nghĩ như sau: hay ta thử dùng chút ít vật thực, mỗi lần chỉ một chút thôi, một ít nước đậu xanh hay rau cỏ, hay đậu đỏ, hay đậu trắng.

Khi mà Như Lai chỉ dùng thật ít vật thực như thế, ở thể đặc hay thể lỏng, thì thân ta trở nên cực kỳ gầy yếu. Vì thiếu vật thực, những bộ phận lớn và nhỏ trong thân ốm gầy không khác nào những cọng cỏ ống hay những cây đang tam thảo. Vì thiếu vật thực, bàn tọa của ta chỉ còn bằng cái móng của con lạc đà. Vì

thiếu vật thực, xương sống ta cũng như một xương chuỗi đứng lên và cong vào. Vì thiếu vật thực, xương sườn ta tựa như một cái sườn nhà bị sụp đổ. Vì thiếu vật thực, mắt ta không khác nào hình ảnh của những ngôi sao mà ta có thể thấy dưới một cái giếng sâu. Vì thiếu vật thực, trái mướp đắng cắt ra lúc còn tươi rồi đem phơi, gió và nắng làm da mướp teo lại, nhăn nhó và héo tàn thế nào thì da đầu ta lúc ấy cũng nhăn nhó và héo tàn như thế ấy. Khi muốn rời da bụng thì ta đụng nhằm xương sống, còn khi muốn rời xương sống thì ta lại đụng nhằm da bụng, vì thiếu vật thực da bụng ta ép sát vào xương sống. Lúc muốn đứng dậy cho thoải mái, thì ta luống cuống té ngã xuống vì thiếu vật thực. Ta đập nhẹ trên chân, tay để làm cho thân mình sống lại, lúc đập như thế, lông trên mình ta lả tả rơi xuống đất do đã chết gốc vì thiếu vật thực.

Thấy Như Lai như vậy, có người nói: 'Đạo Sĩ Gotama đen'. Vài người nói: 'Đạo Sĩ Gotama không đen mà là nâu'. Cũng có người nói: 'Đạo Sĩ Gotama không đen mà cũng không nâu, màu da của ông ta là màu da cá, màu da sáng sữa và trong trắng của ta tàn tệt đến như thế ấy vì thiếu vật thực.

Rồi tư tưởng sau đây phát sinh đến với Như Lai: dầu các đạo sĩ hay các nhà tu khổ hạnh trong quá khứ đã chịu những cảm giác nhức nhối, đau đớn, dữ dội hay xót xa như thế nào, thì cũng đến mức này là cùng, không thể hơn

nữa. Dầu các đạo sĩ hay các nhà tu khổ hạnh trong tương lai sẽ chịu những cảm giác nhức nhối, đau đớn, dữ dội hay xót xa thế nào, thì cũng đến mức này là cùng, không thể hơn. Tuy nhiên, đã trải qua bao nhiêu khắc khổ, khó khăn và đau đớn mà ta không đạt được điều chi tốt đẹp, xứng đáng với sự giác ngộ cao thượng và trí tuệ vượt hẳn những trạng thái cao thượng của loài người. Hay là còn con đường nào khác dẫn đến giác ngộ chăng?"

(Đoạn trích dẫn của HT Narada trong quyển The Buddha and His teaching trích lược từ bản tiếng Việt của Phạm Kim Khánh được sửa chữa đôi chỗ).

Rồi Như Lai nghĩ, bây giờ Như Lai nhớ lại hồi Như Lai còn ở với phụ vương, lúc ra ngoại thành có lần Như Lai đã ngồi tọa thiền dưới bóng cây trong tâm không còn có tư tưởng tham dục, không còn có tư tưởng tà vạy, ta đã đạt đến cảnh thiên thứ nhất đầy hỷ lạc từ trong sự tịch tĩnh kết hợp với lý luận và suy nghiệm. Có lẽ đây là con đường dẫn đến giác ngộ. Rồi dùng sự kết hợp tỉnh thức với ý thức làm con đường đi đến giác ngộ. Như